

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Mevrouw mr. J.J.M. Uitermark
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 10 juni 2025

betreft Goedkeurende beleidsbesluiten

ons kenmerk 177251

Geachte mevrouw Uitermark,

De commissies Financiën en SZW hebben schriftelijk overleg gevoerd met de staatssecretarissen van Financiën naar aanleiding van de brieven waarin het gebruik van het instrument goedkeurend beleidsbesluit werd aangekondigd.¹

Bij de begrotingsbehandeling Binnenlandse Zaken (36.600 VII) op 8 april 2025 heeft u de Kamer een notitie toegezegd over de vraag óf het afwegingskader rondom goedkeurende beleidsbesluiten aanpassing behoeft.

In de commissievergadering van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van 27 mei 2025 is het onderwerp 'goedkeurende beleidsbesluiten' besproken en is de leden gelegenheid geboden tot het leveren van inbreng voor schriftelijk overleg. De leden van de **BBB**-fractie, met aansluiting van de leden van de fractie van **50PLUS**, en de leden van de fracties van de **PvdD** en **50PLUS** gezamenlijk hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt. De leden van de fractie van D66 sluiten zich aan bij de vragen van de BBB-fractieleden. De leden van de Volt-fractie sluiten aan bij alle gestelde vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie, met aansluiting van de leden van de fractie van 50PLUS

De leden hebben met belangstelling kennisgenomen van de antwoorden van de staatssecretarissen zoals opgenomen in de verslagen van een schriftelijk overleg dat de leden van de commissies van Financiën en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben gevoerd met de staatssecretarissen.² De leden van de BBB-fractie, met aansluiting van de leden van de fractie van 50PLUS, hebben naar aanleiding van die antwoorden nog enkele vragen over het instrument goedkeurend beleidsbesluit.

Parlementaire goedkeuring en controle

Is in de gevallen waarin het instrument is benut, overwogen een spoedprocedure in te voeren waarbij beide Kamers vooraf binnen een aantal dagen advies geven?

Risico dat beleidsbesluiten structureel worden ingezet i.p.v. wetgeving

Waarom wordt geen onafhankelijke toetsing, bijvoorbeeld door de Raad van State, vooraf verplicht gesteld wanneer gebruik wordt gemaakt van een goedkeurend beleidsbesluit? Wordt bijgehouden hoe vaak, met welke motieven en in welke context beleidsbesluiten worden ingezet?

¹ Kamerstukken I 2024/25, 31066, AM; Kamerstukken I 2024/25, 36602, T; Kamerstukken I 2024/25, 36067, BZ.

² Zie voetnoot 1 en Kamerstukken I 2024/25, 31066, AN.

datum 10 juni 2025

ons kenmerk 177251

blad 2

Voorkomen herhaald gebruik van beleidsbesluiten

Waarom is niet gekozen voor een absolute beperking op hergebruik, door bijvoorbeeld maximaal één besluit per onderwerp? Wordt ex-post geëvalueerd of de uitzonderingsgrond daadwerkelijk terecht was?

Borgen van rechtszekerheid van burgers/ belastingplichtigen

Wat gebeurt er als een rechter of Europese instantie oordeelt dat een beleidsbesluit juridisch ongeleldig is?

Rol van de Raad van State

Waarom is geen advies over het afwegingskader zelf gevraagd, terwijl dit instrument fundamentele democratische principes raakt? Bent u bereid alsnog een expliciete toets te laten uitvoeren op het afwegingskader zelf?

Uitschakelen normale zorgvuldigheidstoetsen

Door het niet volgen van het normale wetgevingsproces zijn ook de checks en balances die normaliter plaatsvinden (bijvoorbeeld op rechtmatigheid, uitvoerbaarheid en kwaliteit van wetgeving) buiten werking gezet. Ook normale adviestrajecten, zoals die van het Adviescollege regeldruk (ATR) worden niet benut. Hoe verhoudt zich het in toenemende mate gebruiken van beleidsbesluiten tot de evaluatie over de Staat van de Wetgeving, waaruit blijkt dat de kwaliteit van wetgeving onder druk staat?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fracties van de PvdD en 50PLUS

De leden verzoeken u om alle (sub)vragen afzonderlijk te beantwoorden.

Vraag 1

In artikel 104 van de Grondwet is bepaald: 'Belastingen van het Rijk worden geheven uit kracht van een wet. Andere heffingen van het Rijk worden bij de wet geregeld.'

- a. Is deze bepaling een uitwerking van het legaliteitsbeginsel?
- b. Is het legaliteitsbeginsel een beginsel dat geldt voor alle op rechtsgevolg gerichte eenzijdige beslissingen van bestuursorganen?
- c. Als moet worden aangenomen dat het legaliteitsbeginsel een rechtsstatelijk beginsel is dat onderdeel uitmaakt van het Nederlandse geschreven en ongeschreven publiekrecht, deelt u dan het oordeel van deze leden dat er grond is om dat beginsel in de Grondwet tot uitdrukking te brengen en dus hetzij artikel 104 uit te breiden tot alle op rechtsgevolg gerichte eenzijdige beslissingen van bestuursorganen, dan wel dit beginsel vast te leggen in een algemeen daarop betrekking hebbend artikel (dat niet alleen fiscaal georiënteerd is)?

Vraag 2

In het afwegingskader zoals omschreven in de aan de Eerste Kamer gerichte brief d.d. 12 december 2023 van de staatssecretarissen van Financiën zijn de 'voorwaarden' aangegeven die gelden voor de afweging van de aanvaardbaarheid van een zogeheten goedkeurend beleidsbesluit.³

Op de vraag of artikel 104 van de Grondwet ruimte laat voor het nemen van buitenwettelijke besluiten, gaan die 'voorwaarden' niet in.

- a. Kunt u aangeven op grond van welke wettelijke voorschriften of rechtsbeginselen afwijking van artikel 104 van de Grondwet geoorloofd is?
- b. Als moet worden aangenomen dat het legaliteitsbeginsel een rechtsstatelijk beginsel is dat onderdeel uitmaakt van het Nederlandse geschreven en ongeschreven publiekrecht, deelt u dan het oordeel van deze leden dat goedkeurende beleidsbesluiten, zou men deze al zou willen toelaten, een wettelijke grondslag behoeven, bijvoorbeeld in de Algemene wet bestuursrecht?

Vraag 3

Deelt u het oordeel van deze leden dat als er een wettelijke grondslag wordt geboden voor goedkeurende beleidsbesluiten, deze beperkt zou moeten worden tot gevallen waarin het evident is dat een wetswijziging niet kan worden afgewacht en beide Kamers vooraf hebben ingestemd met het genomen goedkeurend beleidsbesluit?

³ Kamerstukken I 2024/25, 31066, AM.

datum 10 juni 2025

ons kenmerk 177251

blad 3

Vraag 4

Gegeven de mogelijkheid om in spoedeisende gevallen een spoedwet tot stand te brengen stellen deze leden de vraag welk afwegingskader zou moeten gelden voor de keuze tussen een spoedwet en een goedkeurend beleidsbesluit indien daartoe een juridische grondslag bestaat. Graag vernemen de leden uw antwoord.

Vraag 5

- a. In hoeveel gevallen is tot nu toe gebruik gemaakt van het instrument goedkeurend beleidsbesluit?
- b. In welke aangelegenheden wordt op dit moment het inzetten van een goedkeurend beleidsbesluit overwogen?
- c. Wanneer in de onder b. bedoelde gevallen alsnog wordt afgezien van een goedkeurend beleidsbesluit, op welke wijze zullen deze zaken dan op korte termijn worden opgelost?

Vraag 6.

Kunt u toezeggen dat het instrument goedkeurend beleidsbesluit vooralsnog niet zal worden ingezet zolang er nog geen overeenstemming hierover is tussen de regering en de Staten-Generaal?

Vraag 7

Zijn over het instrument goedkeurend beleidsbesluit extern juridische adviezen ingewonnen? Zo ja, dan vragen deze leden de inhoud van die adviezen openbaar te maken.

De leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag binnen vier weken na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

I.M. Lagas MDR

Voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken